

SIDA LOO HELO AMAR KA ILAALINTA RABSHADAHA QOYSKA

Weydiinta amarka ilaalinta rabshadaha qoyska la mid maahan ka warbixinta dembiga booliiska. Waxa aad xaq u leedahay in aad booliiska uga warbixiso dambi, wakhti kasta.

Haddii aad ku jirto khatar degdeg ah, wac 911. Waxa kale oo aad wici kartaa khadka Qaranka ee Rabshadaha qoyska ah, 1-800-799-SAFE (7233) and 1-800-787-3224 (TTY).

Waxaa jira agabyo badan oo laga heli karo onlayn, maktabadda, iyo xafisyada u doodista dhibbanaha kufsiga iyo rabshadaha qoyska ee deegaankaaga si ay kaaga caawiyaan sameynta qorshe badbaado iyo qorshe waalidnimo. Wixii agab ah ee ku saabsan sida aad ammaan ugu ahaan lahayd, weyddii karraaniga maxkamadda ama gal khadka internetka halkan: <http://www.andvsa.org/statewide-resources/>.

Waxaad codsan kartaa amarka ilaalinta haddii fal rabshad qoyska lagu galay naftaada, carruurtaada, iyo/ama xubin qoyskaaga ka tirsan. Waa inaad xaraysataa codsi si aad u codsato amarka ilaalinta.

Haddii aad su'aalo qabto, u baahan tahay in lagaa caawiyo buuxinta foomamka, ama aad u baahan tahay turjumaan aad awoodid:

- La hadal karraaniga maxkamadda.
- La xidhiidh Xarunta Is-caawinta Sharciga Qoyska ee bilaashka ah ee Anchorage (907) 264-0851, ama meel kale oo Alaska ah (lacag-la'aan ah) oo ah (866) 279-0851.

Halkee laga helaa Codsiga?

1. Foomka codsiga waxa laga heli karaa. Khadka <http://www.courts.alaska.gov/forms/index.htm#dv>
2. Waxaad ka heli kartaa warqad codsi ah karraaniga maxkamadda goob kasta oo maxkamadeed.
3. Waxaad ku buuxin kartaa codsi *Wizard Petition*, oo ah barnaamij internetka is dhexgal ah kaas oo kugu hagi doona habka. Waxaad ka heli kartaa Wizard Petition Codsiga shabakada nidaamka maxkamada ama halkan: <http://akcipowizard.truefiling.com/>.

Foomkee ayaa habboon in aad isticmaasho?

- Markaad dalbanayso hal qof isticmaal [Form DV-100](#).
- Marka aad codsanayso in ka badan hal qof (adiga iyo carruurtaada isticmaal [Form DV-100M](#)).
- Haddii aad foom ku buuxinayso codsiga Wizard-ka, uma baahnid inaad waydiiso nooc gaar ah.
- Macluumaad dheeri ah oo ku saabsan sida aad isu matali karto habka rabshadaha qoyska ayaa laga heli karaa halkan: <https://public.courts.alaska.gov/web/forms/docs/pub-22.pdf>.

Buuxinta Codsiga

Dacwoodaha: “Dacwoodaha” waa qofka ay waxyeello kasoo gaartay rabshadaha qoyska. Markaad codsanayso in la ilaaliyo ilmo yar, qofka buuxinaya foomka waa inuu sidoo kale qoraa magaca ilmaha, taariikhda dhalashada iyo xidhiidhka ay la leeyihiin ilmaha yar.

Jawaab bixiye ‘Eedayсанuhu’: Eedayсанuhu waa qofka geystay rabshadaha qoyska. Codsaduhu waa inuu keenaa jawaab bixiyaha magaciisa koowaad iyo kan dambe iyo, hadday suurtagal tahay, taariikhda dhalashada. Marka uu dacwooduhu yar yahay, waxa waxtar leh in la sheego magaca waalidka, masuulka, ama qofka kale ee si sharci ah masuul uga ah jawaab bixiyaha.

Kiisas kale oo maxkamadeed: Ku wargeli maxkamada wax kasta oo hadda ama kiis maxkamadeed oo madani ah ama mid ciqaabeed ah oo ku lug leh dacwoodaha iyo dacweeyaha, oo ay ku jiraan kiisaska furriinka ama haynta.

Sharaxaad ka bixi Rabshadaha qoyska: Sharax waxa dembiilaha kugu sameeyay adiga iyo/ama xubnaha kale ee qoyskaaga. Si gaar ah u sheeg marka aad sifaynayso waxa dhacay. Way caawinaysaa in la qoro goorta iyo meesha uu ka dhacay rabshada qoysku, haddii hub lagu lug lahaa, wixii dhaawac ah, burbur hantiyeed iyo khatar kasta oo kale oo rabshado ah. U sheeg xaakinka waqtiyo kale, haddii ay jirto, in dacweysanuhu uu ku kacay rabshad guri adiga ama xubin qoyska ka tirsan. Si loo soo saaro amar ilaalin ah, maxkamaddu waa in ay marka hore go'aamiso in uu dhacay dembi rabshad qoys. Dhammaadka tilmaamahan waxaa ku qoran liiska dembiyada rabshadaha qoyska.

Xiriirka ka dhexeeya dacwoodaha iyo dacwoodaha: Si aad u hesho amarka ilaalinta rabshadaha qoyska waa in aad qaraabo la leedahay jawaab bixiyaha dhiig ama guur; wada noolaadaan (hadda ama waagii hore); ama uu lahaa shukaansi ama xiriir galmo (hadda ama hore). Haddii aanad mid ka mid ah cilaqaadkan la lahayn jawaab-bixiyaha, waxa laga yaabaa inaad u qalanto amarka ilaalinta ee hoos yimaada Qawaaniinta dheegasha.

Noocyada Awaamiirta Ilaalinta

Waad codsan kartaa:

- Amarka ilaalinta muddada-gaaban 20ka maalmood ee soo socda haddii aad u baahan tahay ilaalin degdeg ah.
- Amarka ilaalinta muddada-dheer oo socon kara ilaa hal sano.
- Amarka ilaalinta muddada-gaaban iyo tan-dheer labadaba.

Dalabka Muddada Gaaban (20 maalmood): Maxkamaddu waxay bixin kartaa amar 20 maalmood ah iyadoon la ogeysiin dacweeyaha. Waa inaad maxkamadda u sheegtaa haddii aad u sheegtay dacweeyaha inaad codsanayso amarka ilaalinta. Hubi haa ama maya si aad u muujiso inaad ogaysiisey jawaab bixiyaasha inaad raadinayso amar ilaalin ah. Looma baahna inaad u sheegto jawaab-bixiyaha.

Dalabka muddada-dheer (hal sano): Amarka muddada dheer waxaa la bixin karaa oo keliya haddii dacweeyaha la siiyo ogaysiis codsiga oo uu fursad u helay inuu ka doodo dhegeysiga maxkamadda. Jawaab-celiye waa in uu sarkaalka fulinta sharciga u keenaa amarka ilaalinta ugu yaraan 10 maalmood ka hor dhegeysiga.

Amarka Muddada Gaaban iyo Amarka Muddada-dheer labadaba: Haddii aad rabto labadaba ilaalinta degdegga ah ee amarka 20-maalmoood iyo ilaalinta dheer ee amarka muddada dheer (hal sano), calaamadee labada sanduuq.

Sida ay u shageyso: Haddii aad codsatay labada amar, oo amarkaaga ilaalinta muddada gaaban la oggolaado, maxkamaddu waxay kuu ballansanaysaa dhageysi halka ay go'aan ka gaari doonto amarka ilaalinta muddada-dheer. Eedaysanuhu waxa uu haystaa fursad uu kaga soo qayb galo dhageysiga oo uu ka doodo amarka. Haddii muddada gaaban aan la ogolaan, dhageysi waqti dheer ayaa la dejiyay. Eedaysanaha weli waxa la geyn doonaa codsiga iyo taariikhda dhegeysiga muddada dheer.

Xannaanada Ilmaha: Maxkamaddu waxay siin kartaa haynta jidhka ku meel gaadhka ah ee dacwoodaha ama dacwoodaha. Si aad u codsato haynta ku meel gaadhka ah ee ilmaha yar ee amarka ilaalinta ah, waa inaad taxdaa magaca ilmaha, taariikhda dhalashada iyo xidhiidhka ilmaha yar uu la leeyahay dacwoodaha iyo dacwoodaha. U sheeg maxkamadda haddii aad qabto wax welwel ah oo xagga badbaadada carruurta ah iyo wax kasta oo jira ama ka hor amaro maxkamadeed oo ah haynta ama booqashada. Maxkamaddu waxay amri kartaa shuruudaha booqashada iyo beddelka carruurta. Sharaxaad ka bixi booqashadaada iyo qorshahaaga beddelka ee la soo jeediyay.

Masruufka Ilmaha: Iyada oo qayb ka ah amarka ilaalinta rabshadaha qoyska, maxkamaddu waxay uga baahan kartaa jawaab-celiye inuu bixiyo masruufka ilmaha. Amarka masruufka ilmaha waxa kaliya oo lagu qabtaa dhagaysi wakhti dheer ah. Markaad codsanayso masruufka ilmaha waa inaad keentaa macluumaadka ugu badan ee suurtoogalka ah ee ku saabsan dakhliga jawaab-celiyaaha (keen dukumeenti sida foomamka cashuuraha iyo waraaqaha lacag bixinta).

Markaad buuxinayso codsiga, waa inaad tixgelisaa kuwa soo socda:

- Ma doonaysaa nooc kasta oo aad la xidhiidho jawaab-bixiyaha (taleefanka, qoraalka, iimaylka)?
- Ma waxaad ka doonaysaa ilaalin jawaab-celiye ku sugan gurigaaga ama meelaha kale? Ma u baahan tahay alaabta muhiimka ah ee shakhsi ahaaneed ee ku jira jawaab-bixiyaha? Haddi ay sidaas tahay, fadlan tax alaabta (telefoonka, shatiga darawalnimada, dawada, iwm.).
- Ma waxaad doonaysaa inaad jawaab-bixiyaha ka raadsato kharashaadka ka dhashay rabshadaha qoyska? Haddii ay sidaas tahay, fadlan tax kharashyada oo bixi dukumeenti, haddii la heli karo.

Saxiixaaga - Markaad xareyso codsiga waxaad ku dhaaranaysaa in wax walba oo ku jira codsiga ay run yihiin inta aqoontaada ah.

Maxaa dhacaya ka dib marka la soo saaro Amarka Ilaalinta Rabshadaha Qoyskaa

Caawinta sharci fulinta: Haddii garsooruhu uu go'aansado in aad si ku meel gaar ah u heshid guri, baabuur, ama shay gaar ah (sida xayawaanka rabaayada ah), xaakinku waxa uu amri karaa booliiska ama ciidamada inay kaa caawiyaan helitaanka waxyaalahaas. Garsooruhu wuxuu kaloo amri karaa sharci fulinta si ay kaaga caawiyaan inaad si ku meel gaar ah u heshaan carruurtaada yaryar.

Macluumaadka Xiriirka ee jawaab-celiye: Dhageysiga ka dib, sharci fulinta waxaa la ogeysiin doonaa amarka ilaalinta waxayna isku dayi doontaa inay u adeegto jawaab-celiye. Sarkaal booliis, askari dawladeed ama VPSO ayaa mas'uul ka ah inay u adeegaan jawaab-celiyaha amarka ilaalinta. Waa muhiim inaad bixiso macluumaadka ku saabsan jawaab bixiyaha, sida da'da, astaamaha lagu garto, ciwaanka, lambarada telefoonka, guriga iyo ciwaanada shaqada, ama meelaha kale ee laga heli karo jawaab-celiye.

Marka dacweeyaha loo keeno amarka fulinta sharciga jebinta amarka waxay noqon kartaa dambi. Ku xadgudubka amarka ilaalinta waa in lagu wargeliyaa sharci fulinta.

Macluumaadka Xiriirka Codsadaha: Garsooraha ayaa laga yaabaa inuu ku amro jawaabaha inuu ka fogaado deegaankaaga, goobta shaqada iyo meelaha kale. U sheeg maxkamadda haddii aad rabto inaad sir u ahaato ciwaanka aad degan tahay, meelaha kale ama lambarka taleefankaaga. Maxkamaddu waa inay awood u yeelato inay kula soo xiriirto dhageysiga maxkamadda iyo inay ku siiso warqado. Sii maxkamadda lambarka taleefankaaga hadda iyo, haddii ay suurtagal tahay, ciwaan aad ku dirto waraaqaha. Codsigaaga, macluumaadka ayaa ahaan doona mid sir ah oo aan heli karin jawaab-celiye.

Sida loo beddelo, loo kordhiyo, ama loo joojiyo amarka ilaalinta: Kadib markay maxkamadu soo saarto amarka ilaalinta, waxaad waydiisan kartaa maxkamada:

- Beddel (wax ka beddel) amarka. Istimaal foomka [DV-131](#), *Codsiga in wax laga beddelo Amarka Ilaalinta*.
- sii wad (kordhin) amarka. Istimaal foomka [DV-132](#), *Codsiga Kordhinta Amarka Ilaalinta*.
- dhame (kala diri) amarka. Istimaal [DV-133](#), *Codsiga Burinta Amarka Ilaalinta*

Foomamkan waxa kale oo laga heli karaa xafiiska karraaniga, waxaana laga heli karaa halkan <http://www.courts.alaska.gov/forms/index.htm#dv>.

DAMBIYADA KU LUG LEH RABSHADAHA GURIGA

Si aad ugu qalanto sida dambiga rabshadaha qoyska:

- a. waa in dembi la galo ama la isku dayo; iyo
- b. xubin qoys oo ka dhan ah xubin kale oo qoyska ka tirsan (eeg qoraalka hoose ee boggan oo ku saabsan macnaha "xubin qoys"); iyo
- c. waa inuu noqdaa mid ka mid ah dembiyada ku taxan sharciga Alaska, ama ku xad-gudbida sharci la mid ah oo xukun maxkamadeed kale (magaalo kale ama gobol kale).

Kuwa soo socda waa qaar ka mid ah tusaalooyinka dembiyada u qalma:

Weerar waa marka qof jidh ahaan qof kale wax yeelo, ama marka qof u hanjabo inuu jidh ahaan qof kale waxyeeleeyo oo isla markaaba uu fulin karo hanjabaadda. FIIRO GAAR AH: Waxaa laga yaabaa inaad awoodo inaad hesho amar ilaalin ah xitaa haddii qofka dacwooduhu uga baahan yahay ilaalinta uusan jir ahaan ku dhicin codsadaha. (Ka eeg AS 18.66.990(3) wixii macluumaad dheeraad ah.)

Tuugnimo waa marka qof si sharci darro ah u soo galo ama u joogo dhisme qorsheynaya inuu dembi ka galo dhismaha.

Dembi-xumo waa marka qof si ula kac ah u waxyeeleeyo hanti qof kale.

Gef-dambiyeedka waa marka qof si sharci darro ah u soo galo ama u joogo dhulka, guri, ama baabuur.

Arxan darada xayawaanka waa marka qof si bareer ah u dilo ama u dhaawaco neef xayawaan ah, ulajeedka ah inuu cabsi geliyo, u hanjabo, ama argaggixiyo qof kale. (eeg AS 11.61.140(a) wixii macluumaad dheeraad ah.)

Faragelinta haynta waa marka xubin qoyska ka mid ah uu qaado ama hayo ilmo aan lahayn wax sharci ah oo sharci ah, oo uu rabo inuu ka ilaaliyo ilmaha masuulka sharciga ah muddo dheer. Tusaale ahaan waa marka waalidku ka tago gobolka isaga oo aan bixin wax macluumaad ah oo lagala xiriiri karo iyo iyada oo aan la ogeyn waalidka kale. Ma ahan faragelin mas'uuliyadeed marka waalidku ku guuldareysto inuu soo celiyo ubadka waqtigii lagu heshiiyey.

Baad iyo jujuub waa dembiyo inta badan loo yaqaan "blackmail." Waxay ku lug leeyihiin qof geysta ama u hanjabaya dhaawac jidheed, ama noocyo kale oo waxyeelo ah si ay u helaan hanti qof kale ama inay ka dhigaan qof kale wax aanu doonayn inuu sameeyo. Tusaale ahaan waa qof kuugu hanjabaya inuu ku garaaci doono ilaa aad la sameyso galmo mooyee.

Marka loo eego AS 18.66.990(5), "xubin qoys" waxaa ka mid:

- (A) Dadka waaweyn iyo kuwa aan qaan-gaarin ee hadda ama hore is qabay;
- (B) Dadka waaweyn ama kuwa aan qaan-gaarin ee wada nool ama kuwada noolaa;
- (C) Dadka waaweyn iyo kuwa aan qaan-gaarin ee shukaansanayey ama shukaansaday;
- (D) dadka waaweyn ama kuwa aan qaan-gaarin ee ku hawlan ama ku kacay xiriir galmo;
- (E) Dadka qaangaarka ah ama kuwa aan qaan-gaarin ee isku ehelka ah ilaa heerka afraad ee is-qaba,
- (F) ha ahaato dhammaan dhiig badhkii ama ha ahaato korsasho, oo lagu xisaabiyey xeerarka sharciga madaniga ah;
- (G) dadka waaweyn iyo kuwa aan qaan-gaarin ee qaraabo ama hore u ahaa guurka;
- (H) dadka leh ilmo xidhiidhka; iyo
- (I) carruurta aan qaan-gaarin ee qof xiriir ka dhexeeya oo lagu sifeeyay (A) - (G) ee cutubkan[.]

(DAMBIYADA KU LUG LEH RABSHADAHA GURIGA WAA SII SOCDAY)

Dhibaatayntu waa marka qof:

- waca talefoonka oo ma xidhi doono si qof kale u wici karo ama u helin telefoon;
- Wuxuu sameeyaa wicitaano soo noqnoqda oo taleefan ah saacado aad u dhib badan; ama
- Wuxuu sameeyaa wicitaan ama isgaarsiin eletroonig ah oo qarsoodi ah ama fisqi ah, ama u hanjabaya dhaawac jireed ama xiriir galmo.

Afduub waa marka uu qofku qof kale ku haysto rabitaankiisa. Caadi ahaan, waxay sidoo kale ka dhigan tahay in qofku qorsheynayo inuu jir ahaan ama galmo u geysto qofka kale, ama wuxuu abuuraa khatar weyn oo uu qofku si xun u dhaawaco qofka kale.

Khatar aan laga fiirsan waa marka ficilada qofku ay abuuraa khatar sare oo dhaawac jireed oo halis ah qof kale. Tusaale ahaan marka aad wadadda ku sii waddo oo uu rakaabku qabsado isteerinka, isaga oo isku dayaya in uu xoog kaa saaro waddada.

Dhac waa marka uu qofku xoog ku qaato hanti uu qof kale sito.

Dambiyada galmada waxaa ka mid ah dhammaan noocyada faraxumaynta galmada, qaraabada, iyo kufsiga. Dambiyada galmadu way dhici karaan xataa haddii labada dhinac is guursadeen.

Dhaadhidda waa marka qof si isdaba joog ah ula xiriiro ama u raaco qof kale iyaga oo aan raali ka ahayn, iyo qof kasta oo xaalad la mid ah uu aaminsan yahay inay halis ugu jiraan dhaawac jireed ama dhimasho.

Hanjabaad argagixiso waa marka uu qof sameeyo warbixin been abuur ah oo ku saabsan xaalad naf-gooyo ah oo qof kale gelinaysa cabsi dhaawac jireed.

Jebinta amarka ilaalinta waa marka qofka leh amar ilaalin oo iyaga ka dhan ah uu sameeyo wax jabinaya qayb ka mid ah amarka ilaalinta.

Maxaa dhacaya haddii dembiga la iga galay aniga ama ilmahayga aan kor ku xusnay?

Kuwa soo socdaa ma noqon karaan dembiyada rabshadaha qoyska ujeedooyin lagu helo amar ilaalin, ilaa ay ka mid yihiin mid ka mid ah dembiyada kor ku xusan, oo waxaad u baahan kartaa inaad u raadsato gargaar si ka duwan:

- Tuugnimo
- Been abuurimo
- Isticmaalka daroogada ama khamriga
- Dayaca carruurta
- Ku-xadgudubka amarada maxkamada (marka laga reebo amarada ilaalinta), oo ay ku jiraan haynta, booqashada iyo amarada taageerada (haddii xadgudubku noqonayo faragelinta haynta)
- Aflagaado
- Hanjabaadaha in la xareeyo dacwad, ama in la sameeyo warbixinno booliiska ama hay'adaha kale ee dawladda